

Haridusministeeriumi Teataja

AMETLIK AJAKIRI.

Ilmub tarviduse järgi, umbes 20 vihikut aastas. Toimetuse asukoht ja aadress:
Tallinn, Haridusministeerium (Tõnismägi 11). Telefon 453-49

Nr. 26.

27. novembril 1937.

Nr. 26.

Tööstusõpilaste pidamise määrus.

Haridusministeeriumi 1937. a. 20. novembri ringkiri nr. 31620 koolide igaaastaste ülevaadete esitamise asjas.

Haridusmin. Koolivalitsuse 1937. a. 13. novembri ringkiri nr. 31595 ujumisõpetuse asjas õpilastele.

AMETLIK OSA.

Tööstusõpilaste pidamise määrus.

RT 87 — 1937, 722.

Antud Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu poolt Haridusministri kinnitusel 21. oktoobril 1937.

Alus: Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse (RT 60 — 1935) § 12, 41 ja 47.

§ 1. Kui käitise valdaja või tegelik juhataja soovib pidada tööstusõpilasi, siis tuleb temal esitada kohalikule tööoskusametile vastav sooviavaldus.

§ 2. Tööoskusametil tuleb enne õpilaste pidamiseks loa andmist kontrollida, kas käitises on võimalik praktilise kutseoskuse õppimine ja vastavatel tehnilistel abinõudel praktiseerimine ja kas ruumid ning muud tingimused vastavad nõuetele. Samuti tuleb jõuda selgusele, kas käitise valdaja või tegelik juhataja on suuteline õpetama ja kasvatama tööstusõpilasi ja kas käitises on vastaval määral meistreid, õppinud töölisi või muid eriteadlasi.

§ 3. Õpilaste pidamiseks lubade andmiste otstarbekohaselt teostamiseks tuleb tööoskusametil tarbe korral pöörduda vastavate avalikõiguslikkude asutiste ja kodade (Kaubandus-Tööstuskoda, Käsitööstuskoda, Kodumajanduskoda ja Tööliskoda) või nende osakondade või vastavate organisatsioonide poole ning paluda nende arvamisi ja seisukohti lubasid palunud käitiste suhtes.

§ 4. Käitise valdaja või tegelik juhataja, kes on saanud loa õpilaste pidamiseks, saab ühtlasi töösukusametilt vastava sisuga tunnistuse.

Tunnistuse vormi töötab välja Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond.

§ 5. Tööstusõpilaste pidamiseks antud luba tuleb panna välja käitise ruumes nähtavasse kohta.

§ 6. Käitise valdaja või tegelik juhataja on kohustatud nõutama töösukusametilt loa õpilaste pidamiseks ka sel puhul, kui ta on asunud õpilaste pidamisele enne käesoleva määruse kehtimahakkamist.

§ 7. Käesoleva määruse rikkujad võetakse vastutusele seaduslikus korras.

§ 8. Käesolev määrus hakkab kehtima 1. jaanuaril 1938.

Tööstusliku Kutseoskuse Nõukogu esimees V. Päts.

Nõukogu liikmed: V. Kesker.

J. Saar.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse ja Kutseoskuse osakonna 1937. a. 20. novembri ringkiri nr. 31620 vähemusrahvuste kesk- ja kutsekoolide ning gümnaasiumide juhatajaile, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja maa- ning linnakoolivalitsustele koolide igaaastaste ülevaadete esitamise asjas.

Arvesse võttes kohtadelt esitatud sooviavaldusi teatame, et vähemusrahvuste kesk- ja kutsekoolide ning gümnaasiumide juhatajail tuleb valmistada käesoleval aastal esitatud ja edaspidi igal aastal esitatavatest koolide ülevaadetest veel üks ärakiri ja saata see kohalikele maa- või linnakoolivalitsusele vastavalt kooli asukohale, et maa- ja linnavalitsustel võimaldada vajalikkude territoriaalsete kokkuvõtete valmistamist ja kergendada kohalike olukordade reguleerimist.

Koolivalitsuse direktor V. Alttoa.

Kutseoskuse osakonna direktori aset. J. Kiivet.

Haridusministeeriumi Koolivalitsuse 1937 a. 13. novembri ringkiri nr. 31595 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurvalitsustele ja algkoolide juhatajaile ujumisõpetuse asjas õpilastele.

Uppumisjuhtumid suvel on tingitud peamiselt sellest, et ujumis- ja vetelpäästeoskus pole suutnud meil sammu pidada hoogsalt leviva suplusharrastusega. Ujumise õpetamine on meil tarvilikuks tunnustatud ja koolide õppekavades ette nähtud alates algkooli I ja

II klassist, kuid see õpetamine ei ole koolides tarvilisel määral praktilist teostamist leidnud olenevalt sellest, et meie kliimas on koolide õppetööperioodil veekogud ujumise õpetamiseks külmad.

Eesti Veespordi Liit, kes ühes Eesti Punase Ristiga on suvel soojal ajal korraldanud noortele ujumiskursusi, on tõstnud küsimuse, et ujumisõpetuse andmiseks peaksid algkoolide V klassid suvel soojal ajal kokku tulema veel eriliseks 8—10-päevaseks kohustuslikuks õppeajaks.

HM Koolivalitsus, soovides ujumisõpetamise küsimust üldiselt selgitada, palub algkoolide juhatajaid ja õppenõukogusid kaaluda tähendatud küsimusega seotud asjaolusid kohtadel ning käesoleva ja detsembrikuu jooksul esitada maa- ja linnakoolivalitsuse kaudu järgmised andmed oma kooli seisukohalt:

1. Kas on 4 klm sõõris koolimajast veekogu, mis võimaldaks suplemist ja ujumiseõppimist? Jaataval korral kui kaugel ja mis veekogu?

Märkus. — Ujumisõpetust võib korraldada ainult kindla põhjaga veekogus süvisega 1—1,5 m, kuigi ajutise veetõusuga.

2. Kas on koolis õppejõude, kes oleksid võimelised ujumist õpetama? Jaataval korral tuleb märkida, kas õpetaja on saanud ujumisoskuse iseõppimise teel või mõnel kursusel ja kelle juhatusel.

3. Mitu õpilast (poiss- ja tütarlast) on käesoleval õppeaastal V klassis ja palju neist on juba sooritanud kehaarenemise lehel ettenähtud ujumishormid? Samuti palju on selles klassis tervislikel põhjusil võimlemisest vabastatud?

4. Kas on arvata, et õpilaste vabatahtlik osavõtt noorsooorganisatsioonest (noored kotkad, kodutütred jt.) ja nende suvilaagrist kujuneb nii üldiseks, et ka üldine praktiline ujumisõppimine teostuks neis laagreis, või on otstarbekohasem Eesti Veespordi Liidu ettepanek või oleksid soovitatavad ka teatavaile klassidele sunduslikud koolide õpilaslaagrid suvel?

5. Kas kooli läheduses asub mõni noorsoo- või spordiselts, kes harrastab veespordi ja kelle tegelasi kool võiks kooli ujumistegevusele kaasa tõmmata?

Igal koolivalitsusel tuleb need andmed kokku võtta ja vastav kokkuvõtte saata HM Koolivalitsusele 1938. a. jaanuari esimesel poolel.

Koolivalitsuse direktor V. Alttoa.

Sekretär R. Alas.

MITTEAMETLIK OSA.

Riigikohtu otsustest võetud seletusi.

Avalikkude algkoolide seaduse § 32 ja 33 alal.

Avalikkude algkoolide seaduse (RT 1931 — 46) § 32 ja 33 järgi kooli-ülalpidaja on kohustatud muretsema maa-alkkoolidele koolitalu vähemalt ühe lehma ning hobuse pidamiseks ja õppejõudude ning kooliteenijate aiamaaga varustamiseks. Koolitalu antakse kooli-ülalpidaja korraldusel rendi alusel isiklikuks kasutamiseks koolijuhatajale või samadel tingimustel mõnele sama kooli õpetajale, kui koolijuhataja ei taha kasutada seda isiklikult. Seadus ei räägi midagi rendi suurusest. Ei või siiski arvata seaduseandja tahteks seda, et kooli-ülalpidaja võiks koolitalu rendi suuruse määrata oma heaksarvamise kohaselt. Niisugusel korral võiks kooli-ülalpidaja rendi nõnda suure määrata, et koolijuhatajal või kooliõpetajal osutuks võimatuks koolitalu kasutamine, ning seaduseandja tahe, et koolijuhatajal (või õpetajal) oleks kasutada koolitalu, jääks teostamata. Pealegi niisugusel korral koolitalu rent osutuks ebaühtlaseks, sest üks kooli-ülalpidaja võib määrata ühe ja teine teissuguse rendi. 1920 a. kehtimapanud Avalikkude algkoolide (nüüd küll juba kehtivuse kaotanud) seaduse elluviimise määruse (RT 1920 — 153/154) § 14 näeb otseselt ette, et õpetajatele tarvitada antud maa rendihind määratakse selles suuruses, mis ümberkaudsed riigimaade rentnikud läbistikku maksavad. See elluviimise määruse eeskiri tuleb praegu veel kehtivaks lugeda. (Riigikohtu admin. os. t. nr. 188 — 1937. Ajakirjast „Õigus“, 1937. a. nr. 6).

Haridusministeeriumi teadaanne looduskaitse asjas.

Haridusministeerium teatab käesolevaga, et RT nr. 89 — 1937 a. on avaldatud Looduskaitse Nõukogu otsus üksikute puude ja rändrahnude kaitstes 1. oktoobrist 1937, ja palub koolijuhatajaid ning vastavate õppeainete õpetajaid tutvuneda selle otsusega ja teha sellest otsusest tarbe korral väljakirjutusi, eeskätt koolide ümbruses asuvate kaitse alla võetud puude ja rändrahnude suhtes.

Vastutav toimetaja A. Kurvits.
Väljaandja: Haridusministeerium.

Riigi Trükikoja trükk
Tallinn, Niine t. 11